តាមដានសេដ្ឋកិច្ច - ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

ផ្នែកនេះ ពណ៌នាអំពីសូចនាករសេដ្ឋកិច្ចនានានៃប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចធំៗក្នុងពិភពលោក និងបណ្ដាប្រទេសនៅអាស៊ីខាងត្បូង និងអាស៊ីខាងកើត។

នៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៤ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសមួយចំនួនក្នុងតំបន់អាស៊ី មានស្ថានភាពមិនសូវល្អទេ។ គិតក្នុងរយៈពេល ១២ខែ ផសស នៅប្រទេសសិង្ហបុរី កើន ២,៤% ធៀបនឹង ៣,៧% កាលពីឆ្នាំមុន រីឯកំណើនប្រចាំឆ្នាំនៅប្រទេសថៃ មានត្រឹម ០,៣% ដោយសារមានភាពតានតឹងផ្នែកនយោបាយ ក្នុងចំណោមអ្នកមានឋានៈខ្ពស់ដែលកាន់អំណាច។ ហុងកុង ក៏មានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចយឺតដែរនៅត្រីមាសទី២ នេះ ត្រឹមតែ ១,៨% ធៀបនឹង ៣,៣% កាលពីឆ្នាំមុន។ ចលនាគាំទ្រលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ដែលមានការធ្វើបាតុកម្មបិទផ្លូវ និងរាំងស្ទះតំបន់ហិរញ្ញវត្ថុ បានជះឥទ្ធិពលលើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅហុងកុង។ អ្នកវិភាគនានាបានក្រើនរំលឹកថា សេដ្ឋកិច្ចហុងកុងនឹងត្រូវខូចខាតច្រើនទៀត ប្រសិនបើការតវ៉ានេះនៅតែបន្តទៅមុខ។ ប្រទេសចិនបន្តមានដំណើរការសេដ្ឋកិច្ចល្អគួរសម ដោយមានកំណើន ៧,៥% ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំមកដល់ត្រីមាសទី២ ហើយបន្ទាប់មកគឺ ឥណ្ឌូនេស៊ី ដែលមានកំណើន ៦,៤%។

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅបណ្ដាប្រទេសឧស្សាហកម្ម ក៏ហាក់ដូចជាមិនសូវមានភាពជោគជ័យដែរ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពមិនប្រាកដប្រជា និងការកែតម្រូវរចនាសម្ព័ន្ធដ៏ស្មុគស្មាញ ដែលត្រូវកែសម្រួលថែមទៀត។ សេដ្ឋកិច្ចនៅតំបន់ចាយប្រាក់អឺរ៉ូ កើន ០,៧% ក្នុងរយៈពេល ១២ខែកន្លងទៅ រីឯសេដ្ឋកិច្ចជប៉ុន រួមចុះ ០,១%។ ធនាគារជាតិជប៉ុន បានប្រកាសពីផែនការសម្រួលបរិមាណរូបិយវត្ថុមួយ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់សាច់ប្រាក់ ៨០លានលានយេន (៧១២ពាន់លានដុល្លារ) ក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលជាផ្នែកមួយនៃគំនិតផ្ដួចផ្ដើម "ព្រួញបី" តាមទ្រឹស្ដី Abenomic សំដៅជាស់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងចៀសផុតពីបរិត្តផរណា។ គេនៅរង់ចាំមើលថា តើផែនការដ៏ក្លាហាននេះ នឹងផ្ដល់លទ្ធផលដូចការរំពឹងទុក ឬយ៉ាងណា។ សហរដ្ឋអាមេរិកសម្រេចបានជោគជ័យច្រើនជាង ប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿនឯទៀតៗ ដោយទទួលបានកំណើនប្រចាំឆ្នាំ ២,៦% ធៀបនឹង ១,៤% កាលពីត្រីមាសមុន។ ការិយាល័យស្ថិតិពលកម្មរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក បានឲ្យដឹងថា នៅខែកញ្ញា ២០១៤ មានការបង្កើតការងារ ២៤៨.០០០កន្លែងថែមទៀត ដែលធ្វើឲ្យអត្រាគ្មានការងារធ្វើស្ថិតនៅត្រឹមកម្រិត ៥,៩% ដោយបានថយចុះ ១,៣ ឯកត្តាភាគរយ ធៀបនឹងឆ្នាំមុន។ គោលនយោបាយបង្កើនរូបិយវត្ថុ និងបង្កើនហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានយកមកប្រើដើម្បីកែលំអស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលកំពុងធ្លាក់ចុះធ្ងន់ធ្ងរបំផុត គិតតាំងពីពេលមានមហាវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច (Great Depression) រហូតមកទល់សព្វថ្ងៃ។

អតិផរណាក្នុងពិភពលោក និងអត្រាប្ដូរប្រាក់

នៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៤ អត្រាអតិផរណានៅគ្រប់ប្រទេសមានកម្រិតទាប និងអាចគ្រប់គ្រងបាន។ ថ្លៃទំនិញនៅកម្ពុជាកើន ៤,៩% ធៀបមួយឆ្នាំមុន។ អតិផរណានៅវៀតណាម មានកម្រិត ៤,៧%។ អត្រាអតិផរណានេះ ឡើងខ្ពស់ដល់ ២៣,៣% នៅឆ្នាំ២០០៨ ក្នុងពេលដែលវៀតណាមអនុវត្តគោលនយោបាយកញ្ចប់ជំរុញសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីទប់ទល់នឹងឥទ្ធិពល នៃវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកល។ អតិផរណានៅតំបន់ចាយប្រាក់អឺរ៉ូ មានកម្រិតទាបត្រឹម ០,៦%។ ជប៉ុនបានងើបផុតពីបរិត្តផរណាដោយមានអត្រាអតិផរណា ៣,៦%។ ធនាគារជាតិជប៉ុន បានអនុវត្តគោលនយោបាយសម្រួលបរិមាណសាច់ប្រាក់ ដើម្បីរក្សាអត្រាអតិផរណាក្នុងកម្រិត ២% ក្នុងមួយឆ្នាំ។ អតិផរណានៅសហរដ្ឋអាមេរិក មានអត្រា ២,១% ដែលជាកម្រិតមួយស្របតាមការកំណត់នៅក្នុងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងអតិផរណា របស់ក្រុមប្រឹក្សាធនាគារជាតិសហរដ្ឋអាមេរិក (Federal Reserve Board)។

នៅត្រីមាសទី២ ប្រាក់រៀល ឡើងថ្លៃ ០,១% ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ហើយប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េខាងត្បូង ឡើងថ្លៃ ៨,៤%។ ប្រាក់យេនជប៉ុន ធ្លាក់ថ្លៃ ៣,៣% ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ ដែលធ្វើឲ្យផលិតផលជប៉ុន មានឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងនៅលើទីផ្សារពិភពលោក។

ថ្លៃទំនិញនៅលើទីផ្សារពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៤ ពោត ធ្លាក់ថ្លៃ ២៦,៣% ធៀបមួយឆ្នាំមុន មកត្រឹម ១២៤,៧ដុល្លារ/តោន, កៅស៊ូ ធ្លាក់ថ្លៃ ២៨,៨% មកត្រឹម ១៧៧៨ដុល្លារ/តោន ហើយ អង្ករ ធ្លាក់ថ្លៃ ២៧,៨% មកត្រឹម ៤១១,៧ដុល្លារ/តោន។ ថ្លៃកៅស៊ូ មាននិន្នាការធ្លាក់ចុះ គិតចាប់ពីត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៣ មក។ ប្រេងឆា ឡើងថ្លៃ ៤,៤% ដល់ ៨៨៧,៣ដុល្លារ/តោន ហើយ ប្រេងឆៅ ឡើងថ្លៃ ៥,០% ដល់ ១០៥,៩ដុល្លារ/ធុង។ គិតចាប់ពីឆ្នាំមុនមក ថ្លៃទំនិញកសិកម្មមាននិន្នាការធ្លាក់ចុះ។

អត្ថបទនេះ រៀបរៀងដោយលោក រ័ត្ន វឌ្ឍនា ជាអ្នកស្រាវជ្រាវ នៅវិទ្យាស្ថាន CDRI។

តារាង ១. កំណើន ផសស ពិត នៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៧-២០១៤ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស												
កម្ពុជា	10.2	6.8	0.1	6.0	6.1	6.2	-	-	-	-	-	-
ឥណ្ឌូណេស៊ី	6.3	6.1	4.2	6.2	6.5	6.3	6.0	5.8	5.6	5.7	5.2	5.1
ម៉ាឡេស៊ី	6.3	4.6	-2.4	9.0	4.9	5.4	4.1	4.3	5.0	5.1	6.2	6.4
សិង្ហបុរី	7.7	1.1	-4.5	14.7	4.7	1.3	0.2	3.7	5.8	5.5	5.1	2.4
ថៃ	4.9	2.6	3.3	7.9	0.0	6.8	5.4	2.6	2.6	0.4	3.1	0.3
វៀតណាម	8.5	6.2	4.7	6.7	6.1	5.0	-	-	-	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស												
ចិន	11.9	9.0	8.2	10.4	9.3	7.8	7.7	7.5	7.8	7.7	7.1	7.5
ហុងកុង	6.4	2.4	-3.2	6.9	4.9	2.9	2.8	3.3	2.9	3.0	2.5	1.8
កូរ៉េខាងត្បូង	4.9	2.2	-1.0	6.1	3.6	2.1	1.5	2.3	3.3	4.0	4.1	3.5
តៃវ៉ាន់	5.2	0.1	-3.6	11.1	4.2	1.2	1.7	2.3	1.7	2.9	3.1	3.7
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស												
អឺរ៉ូ-១២	2.9	0.9	-3.8	1.6	1.6	-0.5	1.1	-0.7	-0.4	0.5	0.9	0.7
ជប៉ុន	2.0	-0.7	-5.4	4.1	-0.8	1.7	0.4	0.9	2.7	2.6	3.1	-0.1
សហរដ្ឋអាមេរិក	2.2	1.1	-2.5	2.7	1.8	2.1	1.8	1.4	1.6	2.5	2.3	2.6

Sources: International Monetary Fund, Economist and countries' statistic offices

តារាង ២. អត្រាអតិផរណានៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៧-២០១៤ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន-មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស												
កម្ពុជា	10.5	19.7	-0.5	4.1	5.5	3.0	1.5	2.2	3.8	4.3	4.5	4.9
ឥណ្ឌូណេស៊ី	6.4	10.1	4.7	5.1	5.4	4.3	5.3	5.7	8.6	8.4	7.7	7.1
ម៉ាឡេស៊ី	2.0	5.3	0.4	1.7	3.2	1.7	1.4	1.8	2.2	3.0	3.5	3.3
សិង្ហបុរី	2.1	6.5	0.5	2.9	5.2	4.6	3.6	1.6	1.8	2.0	1.0	2.3
ថៃ	2.2	5.5	-0.9	3.1	3.8	3.0	3.1	2.3	1.7	1.7	2.0	2.5
វៀតណាម	8.3	23.3	7.3	9.0	18.6	9.3	6.9	6.6	7.0	5.9	4.8	4.7
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស												
ចិន	4.8	5.9	-0.8	3.2	5.4	2.7	2.4	2.4	2.8	2.9	2.1	2.2
ហុងកុង	2.0	4.3	-0.3	2.4	5.3	4.1	2.2	4.0	5.3	4.3	4.1	3.6
កូរ៉េខាងត្បូង	2.5	4.6	2.8	3.0	4.4	2.1	1.4	1.1	1.2	0.9	1.1	1.6
តៃវ៉ាន់	1.8	3.2	-1.1	1.0	1.4	1.9	1.8	0.8	0.0	0.5	1.1	1.6
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស												
អឺរ៉ូ-១២	2.1	3.3	0.4	1.6	2.7	2.5	1.8	1.5	1.3	0.6	0.6	0.6
ជប៉ុន	0.1	1.4	-1.3	-0.7	0.1	-0.03	-0.3	-0.3	0.9	1.4	1.5	3.6
សហរដ្ឋអាមេរិក	2.9	3.8	-0.4	1.7	3.2	2.1	1.7	1.4	1.6	1.2	1.4	2.1

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Institute of Statistics

តារាង ៣. អត្រាប្តូរប្រាក់ធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិកនៃរូបិយវត្ថុរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៧-២០១៤ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស												
កម្ពុជា (រៀល)	4062.7	4054.2	4140.5	4187.1	4063.6	4037.8	3995.0	4032.9	4062.0	4018.9	3993.8	4026.9
ឥណ្ឌូណេស៊ី (រូពីយ៉ា)	9419.0	9699.0	10,413.8	9089.9	8764.4	9363.0	9681.9	9783.6	10,666.0	11,545.1	11,765.8	11,615.3
ម៉ាឡេស៊ី (រីងហ្គីត)	3.3	3.3	3.5	3.2	1.5	3.1	3.1	3.0	3.2	3.2	3.3	3.2
សិង្ហបុរី (ដុល្លារសិង្ហបុរី)	1.5	1.4	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3	1.3	1.3
ថៃ (បាត)	32.2	33.4	34.3	31.7	30.5	31.1	29.8	29.9	31.4	31.7	32.6	32.4
វៀតណាម (ដុង)	16,030.0	16,382.0	17,725.2	19,200.8	20,574.3	20,856.9	20,829.6	20,828.0	20,908.7	21,036.0	21,036.0	21,036.0
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស												
ចិន (យ៉ន់)	8.0	6.9	6.8	6.8	3.3	6.3	6.2	6.2	6.1	6.1	6.1	6.2
ហុងកុង (ដុល្លារហុងកុង)	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8
កូរ៉េខាងត្បូង (វ៉ុន)	929.0	1137.2	1277.8	1156.3	1108.6	1126.6	1085.9	1123.4	1108.8	1062.0	1069.7	1028.9
តៃវ៉ាន់ (ដុល្លារតៃវ៉ាន់-NT$)	32.9	31.5	33.0	31.3	29.4	29.6	29.5	29.9	29.9	29.6	30.3	30.1
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស												
អឺរ៉ូ-១២ (អឺរ៉ូ)	0.7	0.8	0.7	0.8	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7
ជប៉ុន (យ៉េន)	117.8	102.5	93.6	87.8	79.9	79.8	92.3	98.8	98.9	100.5	102.8	102.1

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Bank of Cambodia

តារាង ៤. ថ្លៃផលិតផលជ្រើសរើសនៅលើទីផ្សារពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០៧-២០១៤ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
ពោត (US No. 2) - USA (USD/តោន)	149.1	218.2	167.3	167.3	291.4	296.5	305.2	291.4	246.2	199.3	209.6	214.7
ប្រេងឆា-អឺរ៉ុបពាយព្យ (USD/តោន)	707.7	912.2	686.8	834.7	1125.4	999.3	852.7	850.3	827.3	897.3	911.3	887.3
កៅស៊ូ SMR 5 (USD/តោន)	2202.3	2586.3	1884.8	3152.2	4630.6	3200.7	3029.5	2497.2	2394.6	2380.0	2034.7	1777.6
អង្ករ (Thai 100%B) - បាងកក (USD/តោន)	305.4	615.3	524.5	456.2	558.5	594.8	607.0	570.0	502.3	455.7	450.7	411.7
សណ្តែកសៀង (US No. 1) - USA (USD/តោន)	294.6	460.4	414.0	375.4	507.9	566.1	558.4	569.8	545.1	514.9	533.0	565.7
ប្រេងឆៅ - OPEC spot (USD/ធុង)	69.3	95.4	60.5	71.6	106.2	109.5	109.5	100.9	106.9	106.4	104.7	105.9
សាំង - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	53.6	62.2	42.9	49.8	71.9	74.6	74.8	71.2	73.3	65.7	70.1	74.1
ម៉ាស៊ូត (ស្តាន់ដ័រតិច លេខ២) - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	55.5	51.6	75.7	83.8	77.8	80.7	80.3	81.5	75.6	79.6	77.5	77.1

Sources: Food and Agriculture Organisation and US Energy Information Administration

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច-ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចចម្បងៗ

តាមការគន់គូរ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានឹងរក្សាកំណើនខ្លាំងក្នុងអត្រា ៧,0% សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤។ ធនាគារពិភពលោក និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក៏បានធ្វើការប៉ាន់ស្មានប្រហាក់ប្រហែលនេះដែរ។ ទោះយ៉ាងណាក្តី ត្រូវធ្វើការកែសម្រួលលើការតម្រូវរចនាសម្ព័ន្ធដ៏ស្មុគស្មាញមួយចំនួន ជាពិសេស ខាងផ្នែកអប់រំ និងការផ្សារភ្ជាប់ជំនាញទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារ។

នៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៤ វិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ មានស្ថានភាពមិនល្អទេ ដោយគម្រោងអនុម័តចេញបានធ្លាក់ចុះ ៨៥,៥% ធៀបឆ្នាំមុន មកត្រឹម ៣០២,២លានដុល្លារ។ វិនិយោគក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ធ្លាក់ចុះ ៨៧,៦% មកត្រឹម ២៣៩,៣លានដុល្លារ។ វិនិយោគខាងផ្នែកកាត់ដេរនៅតែខ្លាំងក្លា ដោយរួមចំណែក ៧២% ក្នុងវិនិយោគទុនសរុបខាងវិស័យឧស្សាហកម្ម។ វិស័យសេវាកម្មបន្តមានដំណើរការល្អដោយវិនិយោគកើនឡើង ៧,៩% ធៀបឆ្នាំមុន។ វិនិយោគក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ បដិសណ្ឋារកិច្ច និងសណ្ឋាគារ ធ្លាក់ចុះ ៨៥,៥% មកត្រឹម ១៥,៤លានដុល្លារ។

ចំនួនភ្ញៀវបរទេសមកដល់កម្ពុជា កើនបានត្រឹម ១,៤% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ដល់ ៩៣៣.000នាក់។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ក្រសួងទេសចរណ៍ មានសុទិដ្ឋិនិយមថា កម្ពុជានឹងទទួលបានភ្ញៀវទេសចរប្រមាណ ៤លាននាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ដោយទទួលបាន ២,២លាននាក់រួចជាស្រេច នៅក្នុងឆមាសទី១ ។ ចំនួនភ្ញៀវមកដល់តាមផ្លូវអាកាស កើន ១០,១% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ប៉ុន្តែភ្ញៀវមកដល់តាមផ្លូវគោក ឬផ្លូវទឹក ធ្លាក់ចុះ ៥,២%។

នៅត្រីមាសទី២ ការនាំចេញ កើន ១៤,៨% ធៀបឆ្នាំមុនក្នុងនេះ ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់ កើន ៩,៥% និងរួមចំណែក ៧៤,២% ក្នុងតម្លៃនាំចេញសរុប។ ទីផ្សារចម្បងៗរួមមាន សហភាពអឺរ៉ុប និងសហរដ្ឋអាមេរិកដែលមានចំណែក ៤០,៥% និង ៣២,៨% រៀងគ្នា ក្នុងតម្លៃនៃការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ការនាំចេញទៅកាន់ទីផ្សារសហរដ្ឋអាមេរិក បានធ្លាក់ចុះ ៤,៧% បើធៀបនឹងឆ្នាំមុន។ មានការលើកមតិឲ្យស្វែងរកទីផ្សារនាំចេញថែមទៀត ដើម្បីទប់ទល់នឹងការប៉ះទង្គិចមិនអាចរំពឹងឃើញផ្សេងៗ នៅក្នុងប្រទេសជាគោលដៅនាំចេញចម្បងៗ។ ការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម កើន ២២,0% ធៀបឆ្នាំមុន។ ការនាំចេញកៅស៊ូ កើន ៣,៤% ទោះបីជាថ្លៃកៅស៊ូបន្តធ្លាក់ចុះក្តី។ នៅត្រីមាសទី២នេះដែរ ការនាំចូលសរុប កើន ១០,៨% ធៀបឆ្នាំមុន ដល់ ២,៤ពាន់លានដុល្លារ។ ការនាំចូលសាំង កើន ៧,៨%, ការនាំចូលម៉ាស៊ូត កើន ៣,៧% ហើយការនាំចូលសម្ភារសំណង់ កើន ៦៤%។ ឱនភាពពាណិជ្ជកម្ម ថយចុះ ៤៣,៤% ធៀបឆ្នាំមុន មកត្រឹម ៣៣៤,៧លានដុល្លារ។

ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

តាមការផ្តល់មតិមួយរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា (ឧ. ធនាគារពិភពលោក) គឺរដ្ឋាភិបាល ត្រូវអនុវត្តកំណែទម្រង់ឲ្យបានមធ្យ័តនិងពេញលេញក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីពង្រឹងការប្រមូលចំណូល និងកាត់បន្ថយចំណាយខ្ជះខ្ជាយ។ រដ្ឋាភិបាលបានបញ្ជាក់ជាថ្មី ពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួន និងបានដាក់អនុវត្តកំណែទម្រង់ជាជំហានៗ លើការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។ នៅត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៤ ចំណូលសរុបរបស់រដ្ឋាភិបាល កើន ២២,0% ធៀបឆ្នាំមុន ដល់ ២២២០,៥ពាន់លានរៀល។ ចំណូលពន្ធ កើន ២៦,១% រីឯចំណូលមិនមែនពន្ធ ធ្លាក់ចុះ ២៦,៤%។ នៅត្រីមាសទី១ នេះដែរ ចំណាយសរុបធ្លាក់ចុះ ២២,៣% មកត្រឹម ១៦៤២,៤ពាន់លានរៀល ប៉ុន្តែចំណាយចរន្ត កើន ៤២,៥%។ ចំណាយលើបៀវត្សរ៍ កើន ៧0,២% ធៀបឆ្នាំមុន រីឯចំណាយលើឧបត្ថម្ភធន និងជំនួយសង្គមធ្លាក់ចុះ ១៥,៤%។ កំណើនបៀវត្សរ៍មន្ត្រីរាជការ (ឧ. គ្រូបង្រៀន) ជាកត្តាបង្កកំណើនចំណាយលើបៀវត្សរ៍។

អតិផរណា និង ការវិវត្តរូបិយវត្ថុ

អតិផរណានៅត្រីមាសទី២ កើនដល់ ៤,៨%។ ថ្លៃអាហារនិងភេសជ្ជៈគ្មានជាតិស្រា កើន ៥,៣%។ អតិផរណាមាននិន្នាការកើនឡើង ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៣ មក ដែលនាំឲ្យចំណាយលើជីវភាពកើនឡើងដែរ។

នៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៤ ប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ 0,២% ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ និង ៨,១% ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ។ មាសធ្លាក់ថ្លៃ ១០,១% ធៀបឆ្នាំមុន មកត្រឹម ១៥៥,៩ដុល្លារ/ជី។ សាំងធ្លាក់ថ្លៃ ១,៤% មកត្រឹម ៥២00រៀល/លីត្រ រីឯម៉ាស៊ូតឡើងថ្លៃ 0,៣% ដល់ ៥00៦,៧រៀល/លីត្រ។ ថ្លៃម៉ាស៊ូតនិងសាំងក្នុងស្រុក ហាក់ដូចគ្មានប្រែប្រួលទេ ទោះបីជាថ្លៃប្រេងឆៅនៅលើទីផ្សារពិភពលោកមាននិន្នាការធ្លាក់ចុះក្តី។

នៅត្រីមាសទី២ ដដែលនេះ សាច់ប្រាក់ងាយស្រួលសរុបកើន ២០,៨% ធៀបឆ្នាំមុន។ ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ កើន ២០,៥% ហើយទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ កើន ២១,៦%។ រូបិយវត្ថុទូទៅ កើន ១៤,១% ធៀបឆ្នាំមុន ហើយរូបិយវត្ថុផ្សេងៗកើន ២២,0%។ កំណើនសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលសរុបជាដំណឹងល្អ សម្រាប់ប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចកំពុងរីកចម្រើន។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ធនាគារជាតិត្រូវពិនិត្យឲ្យដិតដល់ថា ឥណទានផ្តោតចំវិស័យមានផលិតភាពនានា។ លើសពីនេះ ត្រូវពិនិត្យលើកំណើនរូបិយវត្ថុទូទៅ និងរូបិយវត្ថុផ្សេងៗ ព្រមទាំងអត្រាអតិផរណាផងដែរ។

ស្ថានភាពក្រីក្រ

នៅខែសីហា ២០១៤ ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ អ្នកលីសែង អ្នករើសអេតចាយ និងអ្នករត់ម៉ូតូឌុប បានធ្លាក់ចុះ បើធៀបឆ្នាំមុន។ គិតពីខែឧសភា តមក ចំណូលរបស់កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ បានធ្លាក់ចុះ រីឯចំណូលរបស់អ្នកលីសែង កើនឡើង។

អត្ថបទនេះរៀបរៀងដោយលោក រ័ត្ន វឌ្ឍនា ជាអ្នកស្រាវជ្រាវ និងលោកស្រី ប៉ុន ដូរីណា ជាជំនួយការស្រាវជ្រាវនៅវិទ្យាស្ថាន CDRI។

ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ កើន ៤៥% ធៀបនឹងអង្កេតលើកមុន ដល់ ៨៤៩៥រៀល។ កត្តាចម្បង គឺចំនួនកម្មករតិចជាងមុន ដែលធ្វើឲ្យប្រាក់កម្រៃកើនឡើងនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ និង កណ្ដាល។ ប្រហែល ៦៧% នៃកម្មករទាំងនេះ ក៏ត្រូវធ្វើការលើដីកសិកម្មរបស់ខ្លួនឯងដែរ ដែលមានទំហំប្រមាណ ០,១ ទៅ ១,៥ហិកតា ហើយអាចផ្ដល់នូវប្រាក់បន្ថែមពីលើចំណូលបានពីការលក់កម្លាំងពលកម្ម។ កសិករដែលគ្មានដីធ្លីត្រូវទ្រទ្រង់ជីវភាពគ្រួសារ ដោយប្រើប្រាស់ធនធានទ្រព្យរួមការចិញ្ចឹមមាន់ទា និងការខ្ចីបុល។ អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ ចំណាយ ២៩% នៃប្រាក់រកបាន ទៅលើម្ហូបអាហារ ដោយត្រូវធ្វើការជាមធ្យម ២៤ថ្ងៃ ក្នុងមួយខែ។

ចំណូលរបស់អ្នកលក់បន្លែ កើន ១៣% ដល់ ១៥.៣៧២ រៀល/ថ្ងៃ។ ក្នុងក្រុមនេះ មាន ៥៣% មកពីខេត្តកណ្ដាល ដូច្នេះអាចធ្វើដំណើរទៅមករៀងរាល់ថ្ងៃ។ សមាជិកក្រុមនេះ ៥៤% ស្នាក់នៅផ្ទះជួល ឬនៅជាមួយសាច់ញាតិ ឬនៅតាមវត្ត។ ពួកគេចាយវាយអស់ត្រឹមតែ ៣៩% នៃប្រាក់រកបានប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែប្រាក់ចំណូលតិចតួចនេះ នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាពគ្រួសារ។ អ្នកលក់បន្លែ ៧៥% ប្រាប់ថា ចង់ពង្រីកអាជីវកម្មខ្លួន ដើម្បីរកចំណូលបន្ថែម ប៉ុន្តែមិនមានលទ្ធភាពធ្វើ។

ចំណូលរបស់អ្នកបម្រើតាមភោជនីយដ្ឋាន កើន ១៣% ធៀបនឹងខែឧសភា ដល់ ៧៥៦៥រៀល/ថ្ងៃ។ កម្មករគ្រប់គ្នាក្នុងអង្កេតនេះ ជាអ្នកមកពីខេត្ត ក្នុងនោះមាន ៣៨% មកពីព្រៃវែង។ ក្រៅពីប្រាក់កម្រៃ ពួកគេទទួលបានអាហារ និងកន្លែងស្នាក់នៅ ប៉ុន្តែពិបាកនឹងសន្សំប្រាក់បាន ពីព្រោះត្រូវទ្រទ្រង់គ្រួសារនៅឯខេត្ត។

ចំណូលពិតរបស់អ្នករើសអេតចាយ ធ្លាក់ចុះ ៩,៥% ធៀបនឹងអង្កេតលើកមុន មកត្រឹម ៨៣៣៧រៀល/ថ្ងៃ។ ក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍ទាំង ៤០នាក់ មាន ៥៥% មកពីខេត្តព្រៃវែង និងខ្លះទៀតមកពីខេត្តកណ្ដាល។ ក្នុងចំណោមពួកគេ មាន ៣៥នាក់ មករាជធានីភ្នំពេញជាមួយក្រុមគ្រួសារទាំងមូល។ អ្នករើសអេតចាយទាំងអស់ ត្រូវជួលកន្លែងស្នាក់នៅ និងតែងស្នាក់នៅជាមួយមនុស្ស ៤នាក់ផ្សេងទៀតជាមធ្យម។ ពួកគេមិនមានការងារអ្វីផ្សេងទេ ហើយប្រាក់រកបានអាចដោះស្រាយតម្រូវការចាយវាយបានតែមួយភាគ ដូច្នេះមាន ៧៥% បានខ្ចីប្រាក់គេ។

អ្នកធាក់ស៊ីក្លូរហូតដល់ ៩៥% បានឆ្លើយសម្ភាសន៍ប្រាប់ថា គាត់មកពីខេត្ត ភាគច្រើន ខេត្តព្រៃវែង និងកំពង់ស្ពឺ (២៣% ដូចគ្នា)។ ក្រុមនេះមានប្រាក់ចំណូល ៩៨៦៧រៀល/នាក់/ថ្ងៃ ដែលទាបជាងកាលពីខែឧសភា ដល់ ៨,៣% និងមាន ៩៧,៥% ជាអ្នករកចំណូលចម្បងក្នុងគ្រួសារ។ ប្រាក់កម្រៃរកបានមិនគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់លើរាល់ចំណាយក្នុងគ្រួសារនោះទេ ដូច្នេះមាន ៦៥% ត្រូវចិញ្ចឹមសត្វ ដូចជាមាន់ទា ដើម្បីរកចំណូលបន្ថែម។ រហូតដល់ ៨៨% នៃអ្នកធាក់ស៊ីក្លូដែលបានឆ្លើយសម្ភាសន៍ ធ្វើដំណើរមករាជធានីភ្នំពេញតែម្នាក់ឯង ហើយត្រូវជួលកន្លែងស្នាក់នៅជាមធ្យមជាមួយមនុស្ស ៣ ឬ ៤នាក់ផ្សេងទៀត។ គាត់ចាយវាយអស់ ៥៦% នៃចំណូលរកបាន ហើយចំណាយលើម្ហូបអាហារ មានចំណែក ៩៤% នៃចំណាយសរុប។

ចំណូលរបស់អ្នករត់ម៉ូតូឌុប ធ្លាក់ចុះ ៥,៦% ធៀបនឹងខែឧសភា មកត្រឹម ១២.៦៥៦រៀល/ថ្ងៃ។ រហូតដល់ ៩០% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍ បានប្រាប់ថា ចំនួនអ្នករត់ម៉ូតូឌុបកើនឡើង រីឯចំនួនអតិថិជននៅថេរដដែល។ អ្នករត់ម៉ូតូឌុបឆ្លើយសម្ភាសន៍ ២០% អាចពឹងផ្អែកលើប្រាក់ចំណូលខ្លួនដើម្បីទ្រទ្រង់គ្រួសារ រីឯ ៨០% ទៀត ត្រូវពឹងផ្អែកលើប្រភពចំណូលដទៃទៀត ជាពិសេសការចិញ្ចឹមមាន់ទានៅផ្ទះ។ ជាមធ្យម ពួកគាត់ចាយវាយអស់ ៤១% នៃប្រាក់ចំណូលរបស់គាត់ ហើយ ចំណាយលើម្ហូបអាហារ មានចំណែក ៩៤% នៃចំណាយសរុប។ អ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍គ្រប់គ្នាប្រាប់ថា មិនមានសល់ប្រាក់សម្រាប់សន្សំទុកនោះទេ។

ក្នុងចំណោមកម្មកររោងចក្រកាត់ដេរឆ្លើយសម្ភាសន៍ គ្មានអ្នកណាបានបញ្ចប់ថ្នាក់បឋមសិក្សាឡើយ។ ពួកគេទទួលបានកម្រៃ ១១.៣៨៨រៀល/ថ្ងៃ ឬធ្លាក់ចុះ ០,២% ធៀបនឹងអង្កេតលើកមុន។ មានតែ ១១% នៃកម្មករទាំងនោះប៉ុណ្ណោះ ដែលទទួលបានការបណ្ដុះបណ្ដាលជាឯកជន មុនពេលចូលធ្វើការ។ ជាមធ្យមពួកគេបម្រើការក្នុងរោងចក្រកាត់ដេរបច្ចុប្បន្ន បានជាងពីរឆ្នាំមកហើយ រីឯការងារជាក់ស្ដែងគឺ ដេរ និងមុខងារសាមញ្ញៗផ្សេងទៀត ដែលមិនបានផ្ដល់នូវជំនាញសម្រាប់ការរីកចម្រើនក្នុងវិជ្ជាជីវៈឡើយ។ ទោះយ៉ាងណាក្ដី ៥២% នៃកម្មករបានឆ្លើយប្រាប់ថា មិនចង់ផ្លាស់ប្ដូរការងារទេ ហើយ ៤៤% ប្រាប់ថាមិនទាំងដឹងពីការងារអ្វីផ្សេងដែលខ្លួនឯងអាចធ្វើបានផង។

តពីទំព័រ ១៧ **កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ...**

Local Rural Governance. CDRI Working Paper Series No. 94. Phnom Penh: CDRI.

Hughes, Caroline. 2009. *Dependent Communities: Aid and Politics in Cambodia and East Timor*. Ithaca, NY: Cornell Southeast Asia Program.

Kim Sedara. 2012. "Democracy in Action: Decentralization in Post-Conflict Cambodia." PhD dissertation, University of Gothenburg.

Kim Sedara and Joakim Öjendal. 2009. "Decentralization as a Strategy for State Reconstruction in Cambodia." In *Beyond Democracy in Cambodia:Political Reconstruction in a Post-Conflict Society,* edited by J. Öjendal and M. Lilja, 101-135. Copenhagen: NIAS Press.

Malena, Carmen, and Kristina Chhim. 2009. *Linking Citizens and the State: An Assessment of Civil Society Contributions to Good Governance in Cambodia*. Phnom Penh: World Bank Cambodia Country Office.

Martin, Marie Alexandrine. 1994. *Cambodia: A Shattered Society*. Berkeley: University of California Press.

MOEYS, Ministry of Education, Youth and Sport. 2011. *National Policy on Cambodia Youth Development*. Phnom Penh: MOEYS.

NEC, National Election Committee. 2012. "Report on Registered Voters in 2012." Phnom Penh: NEC.

Öjendal, Joakim, and Kim Sedara. 2006. "'Korob, Kaud, Klach': In Search of Agency in Rural Cambodia." *Journal of Southeast Asia Studies* 37(3): 507-526.

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច-សូចនាករ

តារាង ១. គម្រោងវិនិយោគឯកជនបានអនុម័ត ឆ្នាំ២០០៧-១៤*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
	ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ (លានដុល្លារ)											
កសិកម្ម	135.6	92.0	615.0	530.7	725.0	531.6	2.3	57.8	133.1	738.3	28.9	27.6
ឧស្សាហកម្ម	709.1	724.9	818.5	403.7	2860.1	829.3	195.4	1928.3	119.5	1014.1	179.0	239.3
កាត់ដេរ	170.7	142.8	90.1	122.8	393.9	497.0	109.5	76.4	65.15	73.1	109.3	172.4
សេវាកម្ម	1742.5	10,003.2	4432.0	1337.3	3425.4	916.6	21.2	106.0	5.3	8.3	219.1	114.4
សណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍	1048.3	8758.1	3980.1	1105.1	2850.9	691.5	0.0	106.0	0.0	0.0	163.3	15.4
សរុប	2587.2	10,570.9	5865.5	2271.7	7010.4	2278.0	218.9	2091.1	257.9	1760.7	426.9	302.2
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
សរុប	-	-	-	-	-	-	-81.1	855.5	-87.7	582.8	-75.8	-29.2
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
សរុប	-32.0	308.6	-44.5	-61.3	209	-67.5	-47.5	666.0	-39.9	52.2	95.1	-85.5

* Including expansion project approvals. Source: Cambodian Investment Board

តារាង ២. តម្លៃគម្រោងសំណង់នៅភ្នំពេញបានអនុម័ត ឆ្នាំ២០០៧-១៤

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
	លានដុល្លារ											
ភូមិគ្រឹះ និងផ្ទះ	79.1	154.7	64.3	36.2	185.5	175.2	145.2	10.3	51.6	110.2	27.1	8.8
ផ្ទះល្វែង	297.2	221.6	149.6	183.8	219.6	372.1	114.1	33.0	62.7	131.9	106.5	75.2
ផ្សេងៗ	259.6	740.9	227.3	269.7	199.9	463.6	154.4	238.3	336.0	130.8	190.0	141.7
សរុប	635.8	1117.0	441.2	489.8	605.0	1010.9	443.7	281.6	450.3	372.9	323.6	225.7
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
សរុប	-	-	-	-	-	-	590.9	-36.5	59.9	-17.2	-13.2	-30.2
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
សរុប	96.7	75.7	-60.5	11.0	23.5	67.1	28.1	-15.6	157.5	107.6	-21.8	-19.8

Source: Department of Cadastre and Geography of Phnom Penh municipality

តារាង ៣. ចំនួនភ្ញៀវបរទេសមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧-១៤

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
	ចំនួនភ្ញៀវ (ពាន់នាក់)											
តាមផ្លូវអាកាស	1280.2	1239.4	1111.7	1304.3	1480.4	1722.1	611.2	398.1	428.0	580.4	699.0	438.2
តាមផ្លូវគោក និងទឹក	740.5	881.9	999.7	1094.6	1401.4	1862.2	560.9	522.5	536.6	572.5	569.0	495.2
សរុប	2020.7	2121.3	2111.5	2398.9	2881.8	3584.3	1172.1	920.5	964.6	1153.0	1268.0	933.4
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
សរុប	-	-	-	-	-	-	16.4	-21.5	4.8	19.5	10.0	-26.4
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
សរុប	18.9	5.3	0.5	13.6	20.1	24.4	17.8	20.9	17.5	14.5	8.0	1.4

Source: Ministry of Tourism

តារាង ៤. ការនាំចេញ និងនាំចូល ឆ្នាំ២០០៧-១៤*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
	លានដុល្លារ											
ការនាំចេញសរុប	3050.3	3097.8	2901.6	3630.2	4929.5	6106.4	1576.9	1620.1	1969.9	1815.4	1976.5	1859.8
ក្នុងនេះ៖ សម្លៀកបំពាក់	2938.9	2986.2	2565.3	3223.4	4259.6	5015.4	1225.2	1259.0	1568.5	1333.4	1464.0	1379.2
- *ទៅសហរដ្ឋអាមេរិក*	1956.5	1908.3	1512.6	1853.9	2055.3	2143.3	526.8	474.6	597.9	476.0	531.1	452.5
- *ទៅសហភាពអឺរ៉ុប*	654.3	689.0	644.7	809.5	1322.2	1716.9	397.5	477.5	572.8	521.9	532.7	558.5
- *ទៅអាស៊ាន*	3.2	10.76	6.9	9.9	17.6	39.4	13.0	12.7	17.4	17.2	21.9	19.3
- *ទៅជប៉ុន*	28.5	25.2	44.5	86.5	147.0	188.6	57.6	51.4	98.1	71.6	101.4	74.9
- *ទៅប្រទេសផ្សេងៗ*	296.4	352.9	356.5	463.6	717.5	927.2	230.3	242.8	282.4	247.4	277.0	273.9
កសិកម្ម	55.7	44.5	73.1	164.9	362.1	376.7	123.8	128.9	362.4	173.0	167.0	157.3
- *កៅស៊ូ*	41.0	35.8	51.6	89.1	197.6	176.6	36.6	38.7	282.4	51.1	31.7	40.0
- *ឈើ*	8.7	3.4	3.5	34.1	48.8	36.8	14.5	8.9	16.9	33.3	55.9	48.4
- *ត្រី*	3.2	2.3	3.9	2.8	3.1	2.0	0.3	0.5	0.2	0.2	0.3	0.2
- *អង្ករ*	1.5	2.6	10.9	34.7	106.6	146.4	65.8	56.5	57.3	82.7	57.9	52.8
- *ផលិតផលកសិកម្មផ្សេងៗ*	1.2	0.5	3.0	4.1	6.0	14.9	6.6	24.4	5.7	5.7	21.2	16.0
ផ្សេងៗ	55.8	67.1	263.2	242.0	307.9	714.4	274.9	232.2	272.6	308.5	345.5	323.3
ការនាំចូលសរុប	3770	4272.5	4331.5	5190.6	6375.9	8593.3	2192.1	2211.4	2059.7	2130.1	2238.2	2449.3
ក្នុងនេះ៖												
សាំង	73.65	84.8	91.13	108.6	294.4	308.0	1225.2	77.2	71.3	80.5	77.4	83.2
ម៉ាស៊ូត	133.7	19.5	180.7	203.8	447.0	559.5	526.8	137.4	150.9	132.2	148.5	142.5
សម្ភារសំណង់	44.31	56.3	49.7	57.6	48.1	66.1	397.5	17.8	18.0	17.2	27.8	29.2
ផ្សេងៗ	3519.0	4011.8	4010.0	4820.6	5586.4	7659.1	13.0	1979.0	1819.4	1899.6	1984.5	2194.5
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម	-719.9	-1174.7	-1429.9	-1560.5	-1446.4	-1341.6	-615.2	-591.2	-89.8	-314.7	-261.7	-334.7
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់សរុប	-	-	-	-	-	-	7.4	2.8	24.6	-15.0	9.8	-5.8
ការនាំចេញសរុប	-	-	-	-	-	-	8.4	2.7	21.6	-7.8	8.9	-5.9
ការនាំចូលសរុប	-	-	-	-	-	-	13.1	0.9	-6.9	3.4	5.1	9.4
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់សរុប	8.9	1.6	-14.1	25.7	32.1	17.7	14.4	-14.6	18.0	16.9	19.5	9.6
ការនាំចេញសរុប	8.5	1.6	-6.3	25.1	35.8	23.9	23.2	-8.8	23.4	24.8	25.3	14.8
ការនាំចូលសរុប	23.7	13.3	1.4	19.8	22.8	16.8	36.2	17.3	2.2	9.9	2.1	10.8

* Import data include tax-exempt imports. Sources: Department of Trade Preference Systems, MOC and Customs and Excise Department, MEF (website)

តារាង ៥. ប្រតិបត្តិការថវិកាជាតិលើមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ឆ្នាំ២០០៦-១៤ (ពាន់លានរៀល)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014
								Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
ចំណូលសរុប	3259.2	1146.1	5290.0	4885.2	5989.0	6251.4	7691.9	1820.2	2204.8	1868.9	2361.2	2220.5
ចំណូលចរន្ត	2881.8	1141.6	5210.7	4855.9	5859.1	6179.3	7443.8	1817.4	2241.3	1858.1	2316.3	2219.2
ចំណូលពន្ធ	2270.9	965.2	4409.9	4268.0	4693.0	5277.5	6334.8	1577.7	2024.0	1646.0	1950.4	1988.7
ពន្ធក្នុងស្រុក	-	661.8	3248.4	3088.6	3533.6	4071.6	5002.8	1254.5	1652.9	1300.6	1520.1	1593.6
ពន្ធលើពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	-	303.5	1161.5	1064.7	1159.4	1205.9	1331.7	323.1	371.1	345.4	430.3	449.0
ចំណូលមិនមែនពន្ធ	610.9	176.4	800.8	702.1	1166.1	901.8	1118.2	239.8	217.4	212.2	365.9	176.6
ចំណូលលើទ្រព្យសម្បត្តិ	-	13.6	78.0	64.6	291.1	63.8	143.0	8.4	18.1	24.3	33.2	11.1
លក់ទំនិញ និងសេវា	-	124.3	424.7	408.0	460.1	588.7	667.4	153.3	173.3	178.8	245.0	160.3
ចំណូលមិនមែនពន្ធផ្សេងទៀត	-	38.5	298.2	228.2	408.9	249.3	298.8	78.1	25.9	9.0	87.7	5.2
ចំណូលជាមូលធន	377.4	4.5	79.3	29.3	129.9	72.1	247.9	6.2	11.5	10.7	45.0	1.3
ចំណាយសរុប	4174.7	1689.7	6297.8	7383.5	8784.6	9032.4	9660.9	2114.8	3181.6	3093.0	4146.4	1642.4
ចំណាយជាមូលធន	1638.1	807.4	2574.4	2694.9	2853.2	3546.9	3628.3	1108.4	1273.7	1350.6	1834.8	208.5
ចំណាយចរន្ត	2536.8	882.3	3809.0	4440.0	4773.1	5341.2	6188.4	1006.4	1907.8	1742.4	2311.6	1433.8
បៀវត្សរ៍	822.0	362.6	1397.0	2012.0	2048.8	2170.6	2486.6	505.0	757.0	827.3	908.0	859.6
ឧបត្ថម្ភធន និងជំនួយសង្គមកិច្ច	-	194.2	927.1	871.4	1099.4	1518.8	1586.8	252.0	652.5	285.0	373.4	213.1
ចំណាយចរន្តផ្សេងទៀត	-	325.5	1384.9	1556.6	1624.8	1651.8	2115.1	249.4	498.3	630.1	1030.2	361.1
សមតុល្យសរុប	-915.5	-543.6	-1007.8	-2498.3	-2795.7	-1271.4	-1969.0	-294.6	-976.7	-1224.1	-1785.2	578.1
ហិរញ្ញប្បទានពីក្រៅប្រទេស	-445.1	741.5	2055.10	1746.1	1845.2	-2781.0	2457.8	906.0	1150.6	1032.2	1237.4	-14.4
ហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក	-	-185.8	-127.00	474.9	938.6	2379.2	-332.9	-470.6	270.3	113.0	65.8	-14.4

Source: MEF website

តារាង៦. សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ អត្រាប្តូរប្រាក់ និងថ្លៃមាស (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ) ២០០៧-១៤

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
(តុលា-ធ្នូ ២០០៦:១០០)	សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)											
ភ្នំពេញ - ទំនិញគ្រប់មុខ	5.8	19.7	-0.7	4.1	5.4	2.3	1.5	2.3	3.7	4.7	4.6	4.8
- ស្បៀងអាហារ និងភេសជ្ជៈគ្មានជាតិស្រា	9.9	33.1	-0.3	4.4	6.5	2.5	1.6	3.3	4.8	5.8	5.7	5.3
- ដឹកជញ្ជូន	5.8	19.4	-10.7	7.0	6.9	3.3	-0.7	-1.0	-0.1	-0.4	-1.1	0.5
	អត្រាប្តូរប្រាក់ ថ្លៃមាស ថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ (តាមអត្រាទីផ្សារនៅភ្នំពេញ)											
រៀលក្នុង ១ ដុល្លារ	4062.7	4058.2	4140.5	4187.1	4063.6	4039.2	3995	4033.1	4062.0	4059.0	3993.8	4026.9
រៀលក្នុង ១ បាតថៃ	122.8	123.5	121.1	133.1	133.2	130.0	134.7	135.74	131.4	130.7	123.0	124.8
រៀលក្នុង ១០០ ដុងវៀតណាម	25.0	24.8	23.4	21.7	19.7	19.4	19.3	19.3	19.3	19.4	19.1	19.2
ថ្លៃមាស (ដុល្លារ/ជី)	83.2	105.9	113.1	147.5	184.5	200.9	197.3	173.4	161.1	171.8	156.6	155.9
ថ្លៃម៉ាស៊ូត (រៀល/លីត្រ)	3262.3	4555.2	3170.9	3859.3	4761.2	4941.2	5134.4	4992.0	5022.5	4927.0	4971.2	5006.7
ថ្លៃសាំង (រៀល/លីត្រ)	4005.0	4750.8	3593.1	4368.1	5044.5	5312.7	5410.5	5274.5	5245.2	5126.7	5171.5	5200.0

Sources: NIS, NBC and CDRI

តារាង៧. ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ ឆ្នាំ២០០៧-១៤ (តួលេខនៅចុងការិយបរិច្ឆទ)

	2007	2009	2009	2010	2011	2012	2013				2014	
						Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
	ពាន់លានរៀល											
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	10,735.0	10,345.0	14,655.0	16,697.9	17,893.9	18,154.5	19,976.7	21,772.9	18,720.7	21,260.1	23,344.4	26,235.8
ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ	576.0	1513.3	1573.0	2778.9	5760.8	10,437.4	10,504.1	9886.1	10,634.8	11,508.3	11,817.4	12,024.4
ឥណទេយ្យសុទ្ធលើរដ្ឋាភិបាល	-1816.0	-2987.0	-2252.0	-2126.6	-2123.1	-2486.4	-2991.6	-3012.6	-2804.4	-2794.9	-3349.3	-3747.3
ឥណទានដល់ផ្នែកឯកជន	6386.0	9894.0	10,532.0	13,331.2	17,552.8	23,536.6	24,820.2	25,146.0	26,445.3	27,608.8	28,584.5	30,621.3
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	11,311.0	11,858.0	16,228.0	19,476.8	23,654.7	28,591.9	30,480.8	31,659.1	29,355.5	32,768.4	35,161.8	38,259.9
រូបិយវត្ថុ M1	2052.0	2399.0	3120.0	3220.9	3956.2	4045.7	4500.6	4585.9	4720.8	4878.2	5376.2	5231.3
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	9259.0	9459.0	13,108.0	16,255.9	19,698.5	24,546.2	25,980.2	27,073.2	24,634.8	27,890.2	29,785.7	33,028.5
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	62.9	4.8	36.9	20.0	17.8	20.9	22.6	18.8	9.3	14.6	15.4	20.8
រូបិយវត្ថុ M1	23.8	16.9	30.1	3.2	16.9	2.3	12.9	18.4	23.6	20.6	19.5	14.1
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	75.2	2.2	38.6	24.0	17.9	44.6	24.4	18.8	6.9	13.6	14.6	22.0

Source: National Bank of Cambodia

តារាង៨. ចំណូលប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យមពិតរបស់ពលករងាយរងគ្រោះ (ថ្លៃថេរ ខែវិច្ឆិកា ២០០០)

	ចំណូលប្រចាំថ្ងៃ (ជារៀល)									បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបឆ្នាំមុន		
	2011	2012	2013				2014			2014		
			កុម្ភៈ	ឧសភា	សីហា	វិច្ឆកា	កុម្ភៈ	ឧសភា	សីហា	កុម្ភៈ	ឧសភា	សីហា
អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ	9532	10,303	9592	10,681	10,636	10,842	10,832	10,764	9867	12.9	0.8	-7.2
អ្នកលីសែង	10,785	12,143	12,749	12,823	14,157	13,260	12,141	12,568	13,399	-4.8	-2.0	-5.4
អ្នកលក់បន្លែតូចតាច	8337	10,771	9953	11,571	11,490	12,449	12,294	13,581	15,372	23.5	17.4	33.8
អ្នករើសអេតចាយ	8388	8680	9487	10,440	9620	9732	9593	9214	8337	1.1	-11.7	-13.3
អ្នកបម្រើភោជនីយដ្ឋាន*	5986	6111	6529	6744	6791	6723	7449	6696	7565	14.1	-0.7	11.4
អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ	5695	6151	5811	6427	7771	6388	8932	5836	8795	53.7	-9.2	13.2
កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ	8409	8932	10,004	9776	10,420	10,442	9548	11,412	11,388	-4.6	16.7	9.3
អ្នករត់ម៉ូតូឌុប	11,568	12,930	14,433	12,522	13,656	13,189	13,227	13,401	12,656	-8.4	7.0	-7.3
កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ	10,307	11,078	12,554	13,728	13,023	13,431	15,162	15,316	15,401	20.8	11.6	18.3
កម្មករសំណង់មានជំនាញ	13,159	13,743	15,162	14,136	15,822	16,647	15,163	15,765	20,420	0.0	11.5	29.1

* Waitresses' earnings do not include meals and accommodation provided by shop owners. Surveys on the incomes of waitresses, rice-field workers, garment workers, motorcycle taxi drivers and construction workers began in February 2000. Source: CDRI